

„Żniwa w skansenie”

W dniu 5 sierpnia br. w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu odbyła się kolejna edycja imprezy plenerowej „Żniwa w skansenie”

„Od sierpa do żniwiarki..., czyli jak to się do żniwa dawniej chodziło”

W Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu na polach w równych szeregach stoją już snopy zbóż zwane kiedyś stygami. Ucichły kosy i sierpy, młockarnia zatrzymała swój bieg, opadł już kurz wokół wialni, cepy leżą beczynnie na klepiskach stodoł. Jedyną pamiątką zakończonej 5 sierpnia imprezy plenerowej „Żniwa w skansenie” jest tradycyjna przepiórka powstała ze wiązki pozostawionych na jednym z pól zbóż. Podczas wydarzenia dawno zapomniane zwyczaje żniwne zostały ożywione. Prezentacje prac gospodarskich, widowiska obrzędowe, degustacja potraw spożywanych podczas zbioru plonów to tylko niektóre z wielu atrakcji, które przygotowano dla zwiedzających.

W muzealnych „Żniwach...” uczestniczyło ponad 4500 osób. W skansenie towarzyszyło im ciepłe, letnie słońce i zapach świeżo zżętej słomy, pozwalając jeszcze lepiej poczuć atmosferę lata na dawnej wsi. Nawet przelotny deszcz, który spadł po południu nie zdołał popsuć im humoru. Cała uwaga zwiedzających skupiona była na polach uprawnych przylegających do wiejskich zagród. Tam właśnie prezentowano koszenie kosą i żniwiarką konną oraz podbieranie zboża sierpem. Regionalny Zespół Pieśni i Tańca BOCZKI CHEŁMOŃSKIE z Kocierzewa zaprezentował widowisko obrzędowe „Żeńcy”, przybliżając tradycje i zwyczaje żniwne – od wyjścia w pole, przez uroczyste rozpoczęcie żęcia dokonane przez najstarszych gospodarzy, wspólną pracę kosiarzy, po posiłek i zabawę na rżysku. Grupa wystąpiła też o godzinie 15.00 na scenie amfiteatru, wykonując najpiękniejsze pieśni związane z czasem zbioru plonów i dożynek. Widzowie z zapałem pomagali żniwiarzom w ich pracy, wiążąc snopy i ustawiając je w stygi. Mogli też posmakować jedzenia spożywanego niegdyś przez żniwiarzy, kaszy z okrasą i kawy zbożowej. Gospodynie prezentowały zwyczaje mające ochronić plony przed szkodnikami i zapewnić obfite plony w kolejnym roku. Wykonywały wieniec dożynkowy zawierający wszystkie gatunki zbóż zebranych z pól. Stroiły także tzw. „przepiórkę” – ostatnią, nie ściętą garść zboża wiązały na wysokości kłosów, układając między nimi kamień, a na nim kawałki chleba i sól jako symbole obfitości. Gospodarze klepali kosy, ostrzyli kamienie młyńskie, wyplatali powrozy ze słomy i młócili plony w młockarni napędzanej silnikiem spalinowym. W stodołach odbywała się dalsza obróbka zbóż. Najmłodszy odwiedzający pracowali cepami, a uzyskane ziarno czyścili i mieli na kaszę oraz mąkę. Dzieci uczestniczyły również w warsztatach wykonywania ozdób słomianych, wyrabiały na kole garncarskim własne naczynia i poznawały duchy, które wedle tradycji mogły wspierać żeńców, jak i sprowadzać na nich bóle pleców, a nawet przynosić urodzaj, bądź psuć pogodę.

W zagrodach chłopskich zwiedzający poznawali obyczaje i codzienne zajęcia chłopskie. Mieli okazję ubić masło i posmakować go na świeżym chlebie. Gospodynie częstowały ich ogórkami kiszonymi wedle dawnych receptur, domowym ciastem, napojem z mniszka lekarskiego i kompotem z owoców zebranych w

muzealnych sadach. Wiejskie chałupy i warsztaty tętniły pracą. Turyści przyjrzeć się mogli pokazom tkactwa, wyplatania wianków z kwiatów polnych, tłoczenia oleju rzepakowego na gorąco, kowalstwa, plecionkarstwa, szewstwa i rzeźby. Na muzealnej scenie skoczne piosenki wykonywała wiejska kapela. We dworze szlacheckim odbył się koncert fortepianowy przygotowany przez Marcina Wojdę, ucznia Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Sierpcu. O godzinie 14.00 w zabytkowym kościele z Drążdżewa odprawiona została uroczysta msza święta w intencji rolników. Nie mogło też zabraknąć kiermaszu produktów i potraw regionalnych oraz rękodzieła. Na stoiskach wystawców znaleźć można było bogaty wybór wypieków, pieczywa, tradycyjnego jadła, a także wyrobów z drewna, tkanin czy suszonych kwiatów.

Żniwom w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu towarzyszyła wyjątkowa atmosfera. Złożyły się na nią smaki i aromaty dawnej wsi, folklor ożywiony dzięki widowiskom obrzędowym, pokazy dawnych zajęć, a przede wszystkim entuzjazm zwiedzających. Mamy nadzieję, że nie zabraknie go także podczas kolejnych wydarzeń organizowanych przez sierpeckie muzeum. Już 25 sierpnia zapraszamy na imprezę przełamującą wszelkie bariery, „Mazowieckie Dni Integracji Osób Niepełnosprawnych”. Tydzień później, 2 września zachęcamy do udziału w „Wykopkach w skansenie”. Ukoronowaniem sezonu turystycznego będą zaś „Dożynki Województwa Mazowieckiego” odbywające się pod patronatem Marszałka Województwa Mazowieckiego Adama Struzika. Atrakcji z pewnością nie zabraknie.

Program wszystkich imprez plenerowych dostępny jest na stronie mwmskansen.pl.